

Základná škola Poľná 1, 990 01 Veľký Krtíš

**Plán práce koordinátora prevencie drogových
závislostí**

Školský rok: 2023/2024

1. Analýza prevencie drogových závislostí v predchádzajúcom školskom roku 2022/2023:

Koordinátor prevencie proti drogám si v primárnej prevencii každoročne stanovuje zamedzovať šíreniu drog, sociálno-patologickým javom, prejavom agresie a šikanovania. Aj v minulom školskom roku sa mu priebežne darilo túto úlohu plniť presne cieľovými stratégiami a prevenčnými formami napr. posilňovaním zdravého životného štýlu, vôľových vlastností žiakov, zodpovednosti za vlastné konanie v spolupráci s rodičmi a prizvanými spolupracovníkmi, besedami a voľnočasovými akciami.

V tomto smere zaznamenal niekoľko pozitív: nebolo nutné riešiť problematiku užívania drog ani vážnejšieho ublíženia na zdraví alebo úrazov, žiaci z problematického a ohrozeného prostredia sa vo väčšej miere zapájali do športovej, kultúrnej a krúžkovej činnosti a tým boli posilnené ich postoje a hodnotné trávenie voľného času, nezaznamenali sme prípad „otvoreného“ šikanovania a pod.

Negatívnym prvkom boli prípady fajčenia v okolí školy. Rovnako za negatívnu skutočnosť považujeme prípady agresívneho správania. V tomto smere budeme v budúcnosti ešte dôraznejší a budeme sa snažiť už v začiatkoch odhaľovať prípadných agresorov. Zameriame sa najmä na prípadnú skrytú šikanu, ktorú budeme odhaľovať v spolupráci s rodičmi a žiakmi – členmi rovesníckych skupín.

Všetky plánované podujatia sa nám podarilo zorganizovať v rámci prezenčného vyučovania, ak bolo nariadené dištančné vyučovanie, v tom prípade sa dané témy prediskutovali v rámci triednickej práce.

2. Hlavné úlohy a ciele:

Plán práce koordinátora prevencie drogových závislostí bol skoncipovaný na základe Pedagogicko-organizačných pokynov na školský rok 2023/2024, úloh Konceptie prevencie drogových závislostí v rezorte školstva, Dohovoru o právach dieťaťa, Národnej protidrogovej stratégie, Listiny ľudských práv, nového Štátneho vzdelávacieho programu, Školského vzdelávacieho programu, Plánu práce školy, Vnútorného poriadku školy.

Prevencia drogových závislostí je jednou z hlavných výchovných priorít školy. Výchovno-vzdelávací proces zameriame na podporu kvality života, prosociálnu orientáciu jednotlivca, zdravý životný štýl, podporu duševného zdravia a ochranu vlastného zdravia. Prevencia drogových závislostí je súčasťou prierezových tématických školského vzdelávacieho programu:

- prevencia obezity, závislostí, zdravý životný štýl,
- rozvoj telesnej zdatnosti žiakov,
- prevencia šikanovania,
- prevencia HIV/AIDS,
- prevencia kriminality, sexuálneho zneužívania,
- riziká dospievania, podpora duševného zdravia
- práva dieťaťa.

Koordinátor drogovej prevencie bude monitorovať, koordinovať a metodicky usmerňovať preventívnu protidrogovú výchovu na škole, spolupracovať s vedením školy, výchovným poradcom, triednymi učiteľmi a vychovávateľkou školského klubu detí. Plánovaná činnosť bude zameraná predovšetkým na primárnu prevenciu, pomocou ktorej

chceme predchádzať sociálno-patologickým javom, rizikovým faktorom a situáciám. Osobitná pozornosť bude venovaná žiakom zo znevýhodneného sociálneho prostredia. Na zabezpečenie disciplíny v škole budú prijímané také opatrenia, ktoré sú zlučiteľné s ľudskou dôstojnosťou dieťaťa.

Ďalej budeme realizovať aktivity na podporu zdravia, ktoré vyplývajú z Národného programu prevencie obezity. Pokračovať budeme v projekte „zavádzanie zdravej desiaty do škôl“ a v projekte „**Čerstvé hlavičky**“ v spolupráci so spoločnosťou Kaufland – ovocie a ovocná šťava pre každého žiaka. Vymedzíme priestor na propagáciu zdravého životného štýlu. Spolupracovať budeme s pracovníkmi **Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Veľký Krtíš**, ktorí budú realizovať prednášky a tvorivé aktivity.

Budeme vychádzať z Národného programu starostlivosti o deti a dorast Slovenskej republiky na roky 2008 – 2015 s dôrazom na zdravotnú fyzickú aktivitu detí a žiakov a na podporu rodičovských schopností mladej generácie, najmä zo sociálne znevýhodnených skupín. Preto budeme oboznamovať žiakov s plánovaným rodičovstvom a predchádzaním pohlavných chorôb a AIDS.

V súlade s Dohovorom o právach dieťaťa budeme monitorovať správanie sa detí a ich zmeny a zabezpečovať ich ochranu. Budeme sa snažiť zvýšiť zaujímavou, prístupnou a neformálnou formou informovanosť detí o svojich právach a o Dohovore o právach dieťaťa. Výchova vo voľnom čase bude výraznou preventívnou alternatívou prevencie proti drogám.

Našu pozornosť zameriame na prevenciu rizikového správania sa v rámci dospievania. Zapojíme sa do celoslovenskej kampane „**Červené stužky**“, do nami vybraných aktivít.

V rámci vypracovaných opatrení na škole budeme podporovať a umožňovať rešpektovanie názorov detí a tak predchádzať všetkým formám rasizmu, diskriminácie a intolerancie. Budeme uskutočňovať opatrenia na zamedzenie a eliminovanie prejavov šikanovania v škole, zvýšenie pocitu bezpečnosti u žiakov a rodičov, prípady oprávneného podozrenia preventívne riešiť. Preto budeme aktívne spolupracovať s pracovníkmi **Mestskej a Štátnej polície Veľký Krtíš**.

V zmysle Národného programu duševného zdravia budeme realizovať aktivity a programy na prevenciu civilizačných ochorení.

Budeme sa snažiť spolupracovať pri vytváraní pozitívnej sociálnej klímy prostredníctvom edukačných programov ako prevencie násilia v škole. Prevenciu drogových závislostí budeme realizovať ako integrálnu súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu.

Hlavné metódy a formy práce:

- rozhovory, besedy, ankety,
- vhodné využitie protidrogových tém vo všetkých vyučovacích predmetoch,
- práca na triednických hodinách a v krúžkovej činnosti,
- práca s internetom a počítačovými programami,
- modelové situácie,
- organizovanie zábavno-náučných a športových popoludní,
- nástenky, plagáty, výstavy,
- monitorovanie správania žiakov.
- rozhovory s rodičmi a pod.

Pri všetkých aktivitách budú zohľadňované vekové osobitosti žiakov, ich schopnosti a záujmy, ako aj ich rodinné prostredie.

3. Úlohy a ich realizácia:

1. Vypracovať plán práce koordinátora drogovej prevencie. Okrem iných úloh, zapracovať do neho spoluprácu školy s Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie vo Veľkom Krtíši, Mestským úradom Veľký Krtíš, Mestskou a Štátnou políciou vo Veľkom Krtíši, Regionálnym úradom verejného zdravotníctva vo Veľkom Krtíši.
Termín: september 2023 a priebežne *Zodp.: koordinátor DP*
2. Prevenciu drogových závislostí zapracovať do tematických výchovno-vzdelávacích plánov jednotlivých vyučovacích predmetov, plánov metodických orgánov, výchovného poradcu a triednych učiteľov.
Termín: september 2023 *Zodp.: všetci pg. pracovníci, TU*
3. Oboznámiť rodičov žiakov so školským poriadkom a s opatreniami vymedzenými proti šíreniu legálnych a nelegálnych drog v školskom prostredí.
Termín: september 2023 *Zodp.: triedni učitelia, koordinátor DP*
4. Z začať monitoring najfrekvencovanejšie sa prejavujúcich sociálno – patologických javov v našom školskom prostredí. Výsledky budú použité na interpretáciu a hodnotenie postupov a pre vytvorenie preventívnych intervencií podľa potreby školy.
Termín: október-máj *Zodp.: koordinátor DP*
5. Priebežne monitorovať zmeny v správaní detí a ich zmeny, hodnotiť atmosféru v triedach, zabezpečovať opatrenia na zvyšovanie pocitu bezpečia a tvorivej atmosféry. V prípadoch oprávneného podozrenia na porušenie zdravého osobnostného vývinu, bezodkladne zabezpečiť ich aktívnu ochranu a využívať účinné nástroje na predchádzanie, resp. riešenie problémového alebo agresívneho správania, šikanovania fyzického alebo psychického týrania a zneužívania návykových látok.
Termín: priebežne *Zodp.: koordinátor DP, triedni učitelia, VP*
6. Spolupracovať s vychovateľkou ŠK, triednymi učiteľmi, výchovnou poradkyňou, vedúcimi krúžkov na škole, a v súlade s nimi organizovať podujatia zamerané na prevenciu zdravého životného štýlu.
Termín: priebežne *Zodp.: koordinátor DP*
7. V priebehu školského roka organizovať mimovyučovacie aktivity vedúce k užitočnému tráveniu voľného času detí, k tolerancii, spolupráci, asertívnemu správaniu, hodnoteniu seba, vedieť vyjadriť svoj názor, vedieť odmietnuť a pod.
Termín: priebežne *Zodp.: koordinátor DP, vedúci krúžkov*
8. Usporiadať aktivity z príležitosti dní vyhlásených na podporu zdravia, prevenciu pred toxikomániou a posilňovať zdravý životný štýl žiakov. Výchovne využiť Svetový deň výživy, Svetový deň mlieka, Svetový deň prevencie AIDS, Medzinárodný deň proti

zneužívaniu drog a obchodovania s drogami, Svetový deň duševného zdravia, Svetový deň nefajčenia.

Termín: priebežne

Zodp.: koordinátor DP, TU

9. V aktivitách mimo vyučovania využívať v prijateľnej forme prácu s počítačom a internet, hlavne vzdelávacie programy a stránky venované prevencii proti drogám, ochrane zdravia a prírody.

Termín: priebežne

Zodp.: vedúci krúžkov

10. V priebehu školského roka zamerať akcie a nástenku na chodbe školy:

September -október	- zdravý životný štýl, dôraz na duševné zdravie
November-december	- alkohol ohrozuje zdravie,
Január-február	- povedzme násiliu STOP, prevencia šikanovania
Marec-apríl	- zdravé telo, význam pohybu – šport a tanec
Máj-jún	- pozor na drogovú závislosť, fajčenie ohrozuje zdravie,
Priebežne	- priateľstvo, pozitívne medziľudské vzťahy

Zodp.: koordinátor DP

11. V rámci prevencie drogových závislostí využívať doplnkové učebné texty schválené MŠ SR. Triednické hodiny, aktivity počas a mimo vyučovania zamerať nasledovne:

I. stupeň:

Zamerať sa na formovanie medziľudských vzťahov (v rodine, triede, a pod.), aktivity orientovať na prezentáciu zdravého životného štýlu, správnej výžive, hygiene ako základu zdravia, nácviku postojov (vyjadriť súhlas - nesúhlas), režimu dňa. Poskytnúť vstupné informácie o vplyve fajčenia, alkoholu, drog na zdravie dieťaťa. Posilňovať zdravý životný štýl žiakov, zapájať ich do akcií o zdravej výžive. Poučiť ich o šikanovaní a intolerancii. Naučiť ich správne strieďať prácu (príprava na vyučovanie) a oddych.

II. stupeň:

Aktivity zamerať na formovanie postojov k zdraviu a medziľudských vzťahov. V priebehu školského roka sa budeme zameriavať na témy:

- Závislosť na fajčení a alkohole
- Ako čeliť šikanovaniu.
- Kamarátstvo, priateľstvo, láska a ochrana zdravia.

Termín: priebežne

Zodp.: koordinátor DP, TU

12. Využiť všetky dostupné prostriedky na odhaľovanie a zamedzenie šikanovanie na škole, v prípade potreby spolupracovať s CPPPpP, Mestským úradom, Štátnou a Mestskou políciou vo Veľkom Krtíši.

Termín: priebežne

Zodp.: koordinátor DP, VP

13. Priebežne sledovať webové stránky venované problematike prevencie proti drogám.

www.prevenciasikanovania.sk	www.drogynie.sk
www.statpedu.sk	www.poradnakk.sk
www.cervenestuzky.sk	www.zachranari.sk
www.unicef.sk	www.bezpecnaskola.sk

Termín: priebežne

Zodp.: koordinátor DP

4. Očakávané výsledky:

Koordinátor prevencie, výchovný poradca a vedenie školy očakávajú, že pomocou navrhovaných aktivít zvýšia pocit bezpečnosti u žiakov a rodičov, zabezpečia aktívnu ochranu každého žiaka pred psychickým a fyzickým týraním, šikanovaním a ohrozovaním mravného vývinu. Napomôžu osvojiť si u detí zdravý životný štýl, pomôžu prehĺbiť právne vedomie detí a uvádzať ho do praxe, pomôžu odstraňovať sociálno-patologické javy na škole ako problémové a agresívne správanie a psychické týranie. Naučia žiakov asertívnemu správaniu, hodnoteniu seba a iných a slobodne vyjadriť svoj názor. Našou snahou je ochrániť prostredie školy od fajčenia a požívania a prechovávanía drog a predovšetkým chrániť zdravie detí. Naučiť ich zodpovednosti o vlastné zdravie.

Od rodičov očakávame užšiu spoluprácu so školou v oblasti prevencie závislostí, ich aktívny záujem o problematiku prevencie, spoluprácu a pomoc pri odhaľovaní sociálno-patologických javov. S ich pomocou chceme nežiaduce formy správania čo najviac obmedziť aj v mimoškolskom prostredí.

Smerom k žiakom a rodičom plánujeme pôsobiť aj prostredníctvom vyškolených odborníkov z Mestskej a Štátnej polície Veľký Krtíš, čo by malo zdôrazniť dôležitosť prevencie drogových závislostí. Takisto by sme radi pokračovali v spolupráci s CPPPaP vo Veľkom Krtíši.

Plán činnosti KDP na šk. r. 2023/2024

MESIAC	PLÁN ČINNOSTI	Zodpovední
September	<ul style="list-style-type: none">• Vypracovať plán práce koordinátora prevencie drogových závislostí a tematiku zapracovať do časovo-tematických plánov triednych učiteľov.• Nadviazať spoluprácu s Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie vo Veľkom Krtíši, s Mestskou a Štátnou políciou vo Veľkom Krtíši, s Regionálnym úradom verejného zdravotníctva vo Veľkom Krtíši.• Svetový deň ústneho zdravia• 9.9. pripomenutie si obetí holokaustu• 13.9. – Deň pozitívneho myslenia• 26.9. Európsky deň jazykov• Medzinárodný deň mieru• Deň bielej pastelky	<p>KDP</p> <p>KDP, VP</p> <p>KDP</p> <p>KDP, TU</p> <p>KDP, TU</p> <p>PKCJ</p> <p>TU</p> <p>KDP</p>
Október	<ul style="list-style-type: none">• Svetový deň duševného zdravia (Modrá nezábudka)	KDP, TU

	<ul style="list-style-type: none"> • Svetový deň výživy – aktivity, rozhlasová relácia • Deň bielej palice • Z príležitosti Medzinárodného dňa školských knižníc (25.10.) otvoriť knižnicu na celý deň a zorganizovať besedu •Začať monitoring najfrekvencovanejšie sa prejavujúcich sociálno – patologických javov v našom školskom prostredí 	<p>KDP, TU TU, KDP KDP, VP</p>
November	<ul style="list-style-type: none"> • 13.11. – Medzinárodný deň nevidomých • 17.11. Deň boja za slobodu a demokraciu •14.-11.11. Európsky týždeň boja proti drogám • 30.11. – Deň počítačovej bezpečnosti 	<p>TU KDP, TU KDP KDP, TU</p>
December	<ul style="list-style-type: none"> • 1.12. Deň boja proti AIDS • Deň ľudských práv 10. december – Dohovor o právach dieťaťa, informovať deti o svojich základných právach a porušovaní práv detí z rôznych krajín “Právo na vzdelávanie” – aktivity • Mikulášske posedenie – pohybové, tanečné aktivity, rozvoj telesnej zdatnosti žiakov • Vianočné aktivity – dôraz na ľudové tradície, pomoc iným 	<p>KDP KDP, TU KDP, TU TU, KDP</p>
Január	<ul style="list-style-type: none"> • Monitorovanie agresívneho správania sa žiakov, hľadanie príčin a ich následné odstraňovanie – spolupráca s Mestskou a Štátnou políciou, besedy • Medzinárodný deň bez internetu • Deň komplimentov (24.1.) – ovládanie svojho správania sa a vyslovovanie komplimentov, vyhodnotenie najkrajšieho prijatého komplimentu. • Potulky zimnou prírodou – spojené s hrami na snehu. 	<p>KDP, VP KDP KDP TU, KEV</p>
Február	<ul style="list-style-type: none"> • Školský karneval – rozvoj pozitívnych medziľudských vzťahov • Svetový deň bez mobilu • Deň pre bezpečnejší internet (8.2.) – hľadanie informácií len v encyklopédiách. • Medzinárodný týždeň priateľstva (19. – 25.2.) – výroba, viazanie náramkov 	<p>KDP, TU TU KDP</p>

	<p>priateľstva, následné obdarovanie spolužiaka zo školy zlosovaním.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Svetový deň proti rakovine 	KDP, VP
Marec	<ul style="list-style-type: none"> • “Ako poznám sám seba” - zážitkové aktivity, hranie modelových rolí pre žiakov 2. stupňa • 21.3. Medzinárodný deň šťastia – 20.3. • Svetový deň lesov • Svetový deň vody • Svetový deň Downovho syndrómu – ponožková výzva 	<p>KDP</p> <p>KDP</p> <p>TU</p> <p>KDP, TU</p>
Apríl	<ul style="list-style-type: none"> • 4.4. Medzinárodný deň bez násilia • V rámci Svetového dňa zdravia 7.4. – zážitkové aktivity “V zdravom tele zdravý duch” • 13.4. Deň narcisov – informovať žiakov o Lige proti rakovine • Deň Zeme 21.4. 	<p>KDP</p> <p>KDP, TU</p> <p>TU</p> <p>TU</p>
Máj	<ul style="list-style-type: none"> • Eko týždeň • 8.5. Deň víťazstva nad fašizmom • 12.5. Deň matiek • Aktivita “Týždeň modrého gombíka” • 15.5. Svetový deň rodiny • V rámci Svetového dňa bez tabaku 31. máj – výtvarná súťaž na tému “Chceme dýchať čistý vzduch” 	<p>KDP</p> <p>TU</p> <p>TU</p> <p>TU</p> <p>KDP, TU</p> <p>KDP, VP</p> <p>KDP, TU</p>
Jún	<ul style="list-style-type: none"> • Medzinárodný deň detí 1. jún – športovo – zábavný program pre deti, súťaže. • Svetový deň životného prostredia • Svetový deň darcov krvi • Vyhodnotenie plánu za školský rok 2023/24 a príprava vyhodnocovacej správy 	<p>vedenie, TU,</p> <p>KDP, TU</p> <p>KDP, TU</p> <p>KDP</p>

Vysvetlivky skratiek:

KDP - koordinátor drogovej prevencie

VP - výchovný poradca

TU – triedny učiteľ

KEV – koordinátor enviromentálnej výchovy

VK – vedúci krúžkov

VVV – vyučujúci výtvarnej výchovy

VSJ – vyučujúci slovenského jazyka a literatúry

Plán koordinátora prevencie drogových závislostí je variabilný a v prípade potreby bude upravený alebo doplnený.

Vo Veľkom Krtíši: 05.09.2023

Vypracovala: PaedDr. Lucia Nováková
koordinátor prevencie drogových závislostí